

01/03/2015

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' ארנון אפק

מנכ"לית משרד האוצר, יעל אנדורן

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו

הנדון: קריסת מערכת הבריאות בישראל

שלום רב,

פרויקט "מכתבים לבריאות" הוא יוזמה פרטית של אנשים המבקשים להעלות על הכתב את סיפוריהם האישיים, כדי לחלוק עמכם את התלאות והמצוקה שנגרמו להם בשל חוסר יכולתה של מערכת הבריאות להעניק להם טיפול הולם. במכתבים אלה נפרש בפניכם את הסיפורים הכואבים מבתי החולים, המרפאות, מוקדי החירום ושאר הנציגויות שנמצאות בתחום אחריותו של משרד הבריאות. אנו תקווה שהשיתוף של סיפורים אלה יעזור לכם להבין את חומרת המצב ולפעול במלוא הנכונות והדחיפות כדי לתקנו.

לפניכם סיפורה של ח', על הטרטור המיותר והמתיש של הורים לילדים עם הפרעות קשב וריכוז המטופלים בריטלין:

"כמו לא מעט הורים, גם לי יש ילד שזקוק מאוד לטיפול יום-יומי בריטלין כדי לתפקד בבית הספר ובבית. אבל הדרך לרכישת הכדורים בבית המרקחת ממש לא פשוטה ומקשה עלינו את החיים, שגם ככה לא קלים להורים לילד עם קשיים. רשימת הדרישות שאנחנו צריכים לענות עליהן כל חודש היא לא פשוטה.

קודם כל, מרשמים לריטלין ונגזרותיו תקפים לשבועיים בלבד. לא הגעת לבית מרקחת בטווח השבועיים האלה? זבש"ך.

שנית, גם כשיש בידך מרשם בתוקף, בית המרקחת לא ימכור לך את התרופה אלא אם כן עברו כבר 30 יום (בטווח טעות של 3 ימים בלבד) מהפעם האחרונה שרכשת. נאמר שאת מגיעה לבית המרקחת בערב חג שנמשך שלושה ימים או מתחבר לסוף שבוע, יום לפני אותו טווח של 3 ימים? זבש"ך. נאמר שהגעת, בגלל חג או סוף שבוע כנ"ל, יום אחרי שפג אותו תוקף של שבועיים על המרשם? זבש"ך. נאמר שהילד שלך, שהוא תזזיתי ברמה שקשה לו לשלוט בתנועות הידיים בבוקר, הפיל את הכדור ולא הצלחת להזיז את המקרר כדי למצוא אותו (ובין כה וכה אולי היית מעדיפה לא לתת לו לבלוע משהו שהתגלגל על הרצפה?) זבש"ך. בגלל ההגבלה של 30 יום מקניית המרשם הקודם, תישארי בלי כדור ליום אחד. ואצל ילד עם הפרעת קשב וריכוז קשה, המשמעות היא יום בבית. אי אפשר לשלוח אותו לבית הספר בצורה כזאת. הוא לא יצליח לשבת בכיתה אפילו שיעור אחד. ואנחנו לא יכולים להשאיר בצד אפילו כדור אחד רזרבי למצבים כאלה כי גם בבית, בשבת או בחופש, קשה לו בלי הריטלין. וכל מי שרוצה עכשיו להגיד משהו על הורים שלא מסוגלים להתמודד או לחנך את הילדים שלהם מוזמן לשבת בבית עם ילד שיכול להקיף את הסלון בריצה במשך שעות, או לנסות לצאת איתו החוצה ולהסתכן בזה שהאימפולסיביות האימה שלו תגרום לו לקפוץ לכביש מתחת לגלגלים של אוטובוס. ומה אם, נאמר, אתם רוצים לנסוע עם הילדים לחופשה, בארץ או בחו"ל? לשאר השיקולים של בחירת תאריך לנסיעה חייבים להוסיף גם את השיקול הזה. אף אחד בבית המרקחת שלך לא חושב שהעובדה

שבשבוע הבא לא תהיי בארץ היא סיבה טובה מספיק למכור לך את הכדורים שתזדקקי להם בנסיעה כבר היום.

שלישית, הרופאים עצמם לא מכירים את התקנות. הרבה מהם לא יודעים למשל שאם בבית המרקחת שלחו אותך לקבל מרשם חדש כי הנוכחי כבר לא בתוקף בגלל סוף שבוע או חג, אי אפשר לתקן את התאריך ולהוסיף חותמת, אלא חייבים להוציא מרשם חדש. ואם נפלת במקרה על רוקח שלא מתחשק לו לעזור, גם את לא תדעי את זה עד שתעשי בפעם הראשונה את הריצה המבוהלת מבית המרקחת לרופאה, וחזרה, ואז שוב כי המרשם המתוקן שקיבלת לא יתקבל על ידי בית המרקחת. "ריצה מבוהלת", כי כאמור, ילד בלי כדור הוא ילד שנשאר בבית, והכדורים נגמרו היום כי התקנה של 30 יום מהקנייה הקודמת לא אפשרה לך לקנות מראש, לכן אם לא תפתרי את זה היום, על חשבון איחור לעבודה או כל משימה אחרת שהייתה לך, צפוי לך מחר יום מאוד לא נחמד בבית, עם ילד שמטפס על הקירות. ולא מדובר במטאפורה. הוא מטפס, פיזית, על הקירות.

רביעית, ומה קורה אם הרופאה שלך בחופש? אמנם רוב רופאי הילדים שפגשתי היו נחמדים ומבינים ובמקרים כאלה הסכימו להוציא עבורי מרשם בהסתמך על המידע במחשבי הקופה, אבל רובם לא מוכנים לשקר. והם נאלצים לשקר, כי בזמן שיש בתי מרקחת - גם כאלה שמקפידים על כל נוהל אחר - שמוכנים לקבל מרשם שאינו של הרופא המטפל, יש רוקחים שהחליטו להדר במצוות ולהמציא לעצמם נהלים מקשים עוד יותר. בבתי מרקחת כאלה לא מסכימים לספק ריטלין למרשם שבו כתוב שהמטופל נמצא במעקב 'במרפאה', אלא אך ורק למרשם שבו כתוב שהמטופל נמצא במעקב 'אצלי' (כלומר אצל הרופא החתום על המרשם). ואם כאמור הרופאה שלך בחופש או סתם לא עובדת היום ואת צריכה את המרשם היום ותקנת ה-30 יום מהקנייה האחרונה של הכדורים לא השאירה לך אפילו כדור אחד למחר, עד לשעות הקבלה שלה אחר הצהריים? שוב, זבש"ך.

אנחנו הורים לילדים עם בעיות קשב וריכוז, לא פושעים. לא מכרנו סמים מסוכנים. אנחנו לא מנסים להשיג ריטלין כדי לקחת אותו בעצמנו. אנחנו לא מסממים את הילדים שלנו ולא עושים את כל המאמצים האלה פשוט כדי שהם יקבלו מאיות במבחנים. אנחנו רק רוצים לאפשר להם ילדות מאושרת וחווית הצלחה וקבלה בבית הספר, שהיא בלתי אפשרית עבור ילדים מסוימים בלעדיו. בזכות התקנות שמשדר הבריאות ובתי המרקחת ממציאים ומשנים בלי הודעה מראש, תחילת כל חודש היא תקופה מלאת לחץ וחרדה אצלנו, עד שהצלחנו לצאת מבית המרקחת עם עוד קופסת קונצרט או ריטלין ובידיעה שלפחות הפעם, הצלחנו. אבל גם אז, אנחנו יודעים שאין שום ודאות שבחודש הבא הכול יהיה בסדר. למה משרד הבריאות לא מצליח להסדיר תקנות שיאפשרו גם לנו איזה מרווח טעות, או יחסכו לנו את הצורך לחיות בפחד מהפעם הבאה שנצטרך להגיע לבית המרקחת?"

מאז שנת 1976 לא עודכנה מערכת התקינה הקובעת את מספרי הרופאים, האחיות, מיטות האשפוז ואמצעים חיוניים נוספים בבתי החולים ובמרפאות. משנה זו ועד התקופה הנוכחית, אוכלוסיית ישראל גדלה מ-3.5 מיליון איש ליותר מ-8 מיליון. כל ההבטחות להוסיף תקנים לאנשי צוות ומיטות אשפוז טורפדו בשל חוק ההסדרים ולא מומשו. מסקנות ועדת גרמן משנת 2014 לא ימומשו אף הן, עקב פיזור הכנסת והממשלה וקיום הבחירות מוקדם מהצפוי.

ממשלות ישראל לדורותיהן הזניחו את תיק הבריאות. מערכת הבריאות בישראל כבר לא נמצאת "על סף קריסה", היא קורסת בפועל. כעת האחריות נמצאת בידיכם.

אנו, אזרחיות ואזרחי ישראל הסובלים מדי יום כתוצאה מההזנחה המתמשכת, דורשים להציב את שיקום מערכת הבריאות בראש סדר העדיפויות הלאומי, ולייחס לתקציב ולקשיי התפעול של מערכת הבריאות את אותה מידת חשיבות שמוענקים לתקציב ולקשיים של מערכת הביטחון. ההגנה על חייהם של אזרחי המדינה כוללת לא רק פעילות צבאית, אלא גם את השמירה על תפקודן התקין של מערכות מצילות חיים, מאריכות חיים ותומכות באיכות החיים. אנו נמשיך להזכיר לכם ולהפציר בכם להתגייס למטרה, עד שנראה שינוי לטובה מיושם בפועל.

בציפייה ובתקווה לטיפולכם המייד,

צוות "מכתבים לבריאות"

העתקים:

חברי ועדת העבודה, הרווחה והבריאות בכנסת